

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

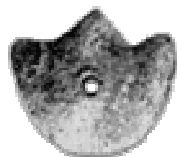
Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Το βιβλίο των αναμνήσεων της Α΄ τάξης»

ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΓΟΥΡΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Το βιβλίο των αναμνήσεων της Α΄ τάξης

Δημιουργός

Μαρίνα Λάγουρη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Α΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Μάιος 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», τεύχος β΄, ενότητα 9: *Ο κόσμος των βιβλίων*, υποενότητα:
Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο (σ. 64)

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

10 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Καθώς το συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο προορίζεται να εφαρμοστεί στο τέλος της σχολικής χρονιάς, οι μαθητές θα έχουν κατακτήσει σε ικανοποιητικό βαθμό τον μηχανισμό ανάγνωσης και γραφής. Θα μπορούν να εκφράζουν και να γράφουν τις σκέψεις τους με σχετική ευχέρεια. Όσον αφορά τη χρήση των υπολογιστών, θα έχουν

μια βασική εξοικείωση με τη χρήση πληκτρολογίου και ποντικιού, εύρεσης και αποθήκευσης αρχείων, των εργαλείων του κειμενογράφου και του λογισμικού ζωγραφικής. Θεωρείται ότι οι μαθητές θα έχουν αποκτήσει σχετική εμπειρία στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο εργασίας κατά τον χρόνο εφαρμογής του σεναρίου.

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να γνωρίζει τη χρήση των λειτουργιών του Microsoft Office, του κειμενογράφου, κάποιου λογισμικού ζωγραφικής, της αναζήτησης στο διαδίκτυο και των λογισμικών που θα χρησιμοποιήσει. Θα πρέπει να έχει φροντίσει, ώστε οι μαθητές να έχουν σχετική εξοικείωση ως προς την ομαδοσυνεργατική εργασία και ως προς τη χρήση των λογισμικών που θα χρησιμοποιηθούν. Επιπλέον, θα πρέπει να έχει φροντίσει για την εγκατάσταση των λογισμικών που χρειάζονται για την εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου τόσο στους υπολογιστές των μαθητών όσο και στον υπολογιστή της τάξης.

Ως προς την υλικοτεχνική υποδομή για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται η ύπαρξη βιντεοπροβολέα ή διαδραστικού πίνακα, σύνδεση στο διαδίκτυο και αριθμός υπολογιστών όσες οι ομάδες εργασίας των μαθητών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο συγκεκριμένο σενάριο οι μαθητές, με αφορμή το κείμενο και τις δραστηριότητες της υποενότητας *Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο*, της ενότητας *Ο κόσμος των βιβλίων*», του σχολικού εγχειριδίου «Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», καλούνται να συνθέσουν το δικό τους βιβλίο γράφοντας αναμνήσεις και ζωγραφίζοντας «στιγμές»,

βασισμένοι στα βιώματά τους, από τη σχολική χρονιά που τελειώνει. Θα εμπλουτίσουν το βιβλίο τους με φωτογραφίες και μουσική.

Στόχος του διδακτικού σεναρίου είναι να καλλιεργήσουν τον γραπτό και προφορικό λόγο, να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, με αφήγηση ή διάλογο, να μεταφέρουν στον γραπτό λόγο και στη ζωγραφική τις σκέψεις τους, να χρησιμοποιούν τα ρήματα στον σωστό χρόνο και να τοποθετήσουν τις αναμνήσεις τους σε χρονολογική σειρά.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τους Hain & Adler (1958), δεν υπάρχουν «τυχαίες αναμνήσεις», οι αναμνήσεις μας αποτελούν την «ιστορία της ζωής μας», από όλες τις αμέτρητες εντυπώσεις που αποκτούμε επιλέγουμε να θυμόμαστε εκείνες που τις νιώθουμε πιο αντιπροσωπευτικές για την κατάστασή μας στο σήμερα, υποστηρίζει. Ο Holmes (2001) διατυπώνει ανάλογη άποψη τονίζοντας ότι, παρά τη δύναμη απεριόριστη δυνατότητα της μνήμης μας, οι περισσότεροι άνθρωποι διατηρούμε μικρό αριθμό αντιπροσωπευτικών αναμνήσεων. Αυτές αποτελούν την επιτομή των βασικών σχέσεών μας με τους άλλους και τον κόσμο.

Ο καθένας μας αντιλαμβάνεται αυτές τις αναμνήσεις σαν να έχουν ένα συγκεκριμένο νόημα, το οποίο λειτουργεί ως ένας άξονας γύρω από τον οποίο οργανώνουμε την καθημερινή εμπειρία μας. Η δυνατότητα ανάκλησης συγκεκριμένων αναμνήσεων αφορά τη λειτουργία της μνήμης και απαιτεί σύνθεση γνωστικού και συγκινησιακού, ώστε οι αναμνήσεις να μπορούν να διατυπωθούν ως ιστορίες (Ανδρουτσοπούλου 2010).

Αποτελεί ανάγκη του κάθε ανθρώπου να εκφράζει αυτό που σκέφτεται ή αισθάνεται με τον προφορικό ή τον γραπτό λόγο. Επίσης, επιθυμία του είναι αυτό που είπε ή που έγραψε να το γνωρίσουν, να το κρίνουν και να το αξιολογήσουν οι άλλοι συνάνθρωποί του (Λοΐζου 2008).

Η εκμάθηση του γραπτού λόγου είναι στενά συνδεδεμένη με τη σχολική εξέλιξη και πορεία του παιδιού (Graves 1994), καθώς αντιλαμβάνεται βαθμιαία ότι μπορεί να διατυπώνει τις σκέψεις του και αποκτά εμπιστοσύνη στο προσωπικό του γράψιμο. Αποτελεί, εκτός από την κατάκτηση μιας δεξιότητας, και ένα μέσο αυτοέκφρασης (Σπαντιδάκης 1998), με το οποίο ο μαθητής εξωτερικεύει τα συναισθήματα και τις σκέψεις του. Αυτό επιτυγχάνεται ευκολότερα, αν λάβουμε υπόψη τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών. Η χρήση των νέων τεχνολογιών συνεισφέρει σημαντικά στην κατάκτηση του γλωσσικού τους γραμματισμού, καθώς επιτρέπει μεγαλύτερη εμπλοκή των μαθητών σε παραγωγή και διαπραγμάτευση νοημάτων που τους αφορούν (Χατζησαββίδης & Αλεξίου 2012).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να καλλιεργήσουν στάσεις θετικής επαφής με τη γλώσσα
- να εξωτερικεύουν τις σκέψεις τους, τις προσωπικές εμπειρίες και τα βιώματά τους και να τα μοιράζονται με τους γύρω τους
- να καταστούν ικανοί να εκφράζονται και να επικοινωνούν με τους άλλους
- να μάθουν να συνεργάζονται για την επίτευξη κοινού σκοπού
- να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στο δικό τους γράψιμο
- να θέτουν το κείμενό τους προς κρίση και αξιολόγηση
- να αντιληφθούν ότι με τη χρήση της μνήμης μπορούν να ανακαλέσουν συγκεκριμένες αναμνήσεις και να τις διηγηθούν προφορικά ή γραπτά
- να κατανοήσουν ότι δεν έχουν όλοι τις ίδιες αναμνήσεις για ένα συγκεκριμένο γεγονός
- να συνειδητοποιήσουν ότι οι αναμνήσεις μπορεί να είναι ευχάριστες ή δυσάρεστες

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στον προφορικό και γραπτό λόγο
- να διατυπώνουν με άνεση τις σκέψεις τους
- να βάζουν σε χρονική εξέλιξη τα γεγονότα που περιγράφουν
- να χρησιμοποιούν σωστά τους χρόνους των ρημάτων
- να δομούν παραγράφους
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους
- να παράγουν μονοτροπικό και πολυτροπικό κείμενο

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ
- να εξοικειωθούν με τις λειτουργίες του επεξεργαστή κειμένου
- να μάθουν να εισάγουν έγγραφα, εικόνες, ήχους σε ηλεκτρονικές εφαρμογές
- να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων και εφαρμογών και να δουν τις διευρυμένες δυνατότητες που προσφέρουν (π.χ. Flipbook, Tagxedo)
- να γνωρίσουν τη λειτουργικότητα της εικόνας και του ήχου σε πολυτροπικά κείμενα
- να μάθουν να αποθηκεύουν τα αρχεία τους

Διδακτικές πρακτικές

Βιωματική μάθηση

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία

Χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία του σεναρίου μπορεί να αποτελέσει η ενότητα *Ο κόσμος των βιβλίων* («Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», β΄ τεύχος) και συγκεκριμένα η υποενότητα *Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο* (σ. 64) καθώς και οι εργασίες της αντίστοιχης υποενότητας του Τετραδίου Εργασιών (τεύχος β΄, σ. 66).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με την ενότητα *Ο κόσμος των βιβλίων* του σχολικού βιβλίου «Γλώσσα Α΄ Δημοτικού» (β΄ τεύχος) και πιο συγκεκριμένα με την υποενότητα *Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο*

Το σενάριο είναι συμβατό με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών της [Ελληνικής Γλώσσας](#), καθώς οι στόχοι τους συμπεριλαμβάνονται σε αυτό και οι δραστηριότητες οι οποίες προτείνονται περιέχονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο διδακτικό σενάριο οι ΤΠΕ θα αξιοποιηθούν με τη χρήση:

- επεξεργαστή κειμένου, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή γραπτού λόγου
- προγράμματος ζωγραφικής
- οπτικοακουστικού υλικού
- διαδικτυακού προγράμματος για τη δημιουργία συννεφόμενου
- προγράμματος δημιουργίας flipbook
- διαδικτυακού προγράμματος μετατροπής αρχείων

Κείμενα

Από το σχολικό βιβλίο «Γλώσσα Α΄ Δημοτικού»

«Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο», ενότητα 9 *Ο κόσμος των βιβλίων*, τεύχος β΄, σ. 64.

Διαδικτυακές εφαρμογές

Πρόγραμμα δημιουργίας συννεφόμεξου <http://www.tagxedo.com/>

Πρόγραμμα δημιουργίας ψηφιακού βιβλίου [Flip Book Maker](#)

Διαδικτυακό πρόγραμμα μετατροπής αρχείων από αρχείο εγγράφου (.doc) σε εικόνα (.jpg) [Zamzar](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια)

Την πρώτη διδακτική ώρα οι μαθητές θα διαβάσουν και θα επεξεργαστούν το κείμενο *Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο* από το σχολικό βιβλίο «Γλώσσα Α΄ Δημοτικού». Το θέμα που πραγματεύεται η συγκεκριμένη ενότητα θα αποτελέσει την αφορμή για την υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου.

Αφού γίνει ανάγνωση του κειμένου της ενότητας στην ολομέλεια της τάξης, ο εκπαιδευτικός ρωτά τους μαθητές αν θυμούνται τις ιστορίες των μικρών ηρώων που αναφέρθηκαν στο κείμενο, οι οποίοι τους κράτησαν συντροφιά όλη τη σχολική χρονιά. Καθώς οι περιπέτειές τους αποτελούσαν ενότητες του βιβλίου της Γλώσσας, οι μαθητές τις θυμούνται και τις εξιστορούν με περισσότερες λεπτομέρειες. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός τους προτρέπει να θυμηθούν και να αναφέρουν πώς ένιωθαν οι ίδιοι όταν διάβαζαν τις ιστορίες των ηρώων του βιβλίου. Ο εκπαιδευτικός με τη χρήση του καταγισμού ιδεών θα προσπαθήσει να ενεργοποιήσει όλους τους μαθητές να εκφράσουν τα συναισθήματα που ένιωθαν κατά τη διάρκεια της φετινής σχολικής χρονιάς.

Στη συνέχεια, ανοίγει την εφαρμογή [Tagxedo](#), για τη δημιουργία συννεφόμεξου, και καλεί τους μαθητές να γράψει ο καθένας τα συναισθήματά του στο πεδίο κειμένου και να τα αιτιολογήσει. Αφού γράψουν όλοι οι μαθητές και δημιουργηθεί το σύννεφο, επιλέγουν από κοινού το σχήμα που τους αρέσει να έχει το σύννεφο από τα σχήματα που είναι διαθέσιμα προς επιλογή, πατώντας το «Share», και τα χρώματα που θέλουν να έχει. Αφού δημιουργήσουν το συννεφόμεξο των συναισθημάτων τους, παρατηρώντας το σύννεφο καλούνται να απαντήσουν γιατί

μερικοί τίτλοι συναισθημάτων εμφανίζονται με πιο μεγάλα γράμματα και περισσότερες φορές. Αφού διατυπώσουν τις απόψεις τους, με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού κατανοούν όλοι οι μαθητές πώς λειτουργεί η εφαρμογή και για ποιο λόγο τη χρησιμοποιούμε. Στο τέλος, ο εκπαιδευτικός τους ρωτάει αν το συννεφόλεξο που έφτιαξαν αποτυπώνει σωστά τα συναισθήματά τους και αν συμφωνούν να είναι η εικόνα των συναισθημάτων της τάξης. Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια, όπου οι μαθητές εκφράζουν την άποψή τους.

Ο εκπαιδευτικός, στη συνέχεια, τους ρωτάει αν θα ήθελαν να δημιουργήσουν και οι ίδιοι το δικό τους βιβλίο, να γίνουν συγγραφείς και να γράψουν τις ιστορίες της τάξης τους, ζωγράφοι που θα ζωγραφίσουν ό,τι τους εντυπωσίασε, φωτογράφοι που θα φωτογραφίσουν «γωνιές» της τάξης και του σχολείου που θα ήθελαν να υπάρχουν στο βιβλίο τους. Στο τέλος, να επιλέξουν ομαδικά το εξώφυλλο και τον τίτλο του βιβλίου τους.

Αφού συμφωνήσουν οι μαθητές, τους παρακινεί να κλείσουν τα μάτια και να κάνουν «ένα ταξίδι στον χρόνο». Να ξεκινήσουν από το «τώρα» και να φτάσουν στην αρχή της σχολικής χρονιάς, τη μέρα του Αγιασμού. Στη συνέχεια, καλείται να διηγηθεί ο κάθε μαθητής ό,τι θυμάται, ό,τι του έχει μείνει πιο έντονα στη μνήμη του από τις δραστηριότητες και τα βιώματα όλης της χρονιάς.

3η - 4η διδακτικές ώρες (Εργασία ατομικά)

Ο εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές να γράψουν ατομικά στο τετράδιό τους ο καθένας την προσωπική του ανάμνηση από τη σχολική χρονιά που τελειώνει και να συμβουλευόνται το λεξικό τους για την ορθογραφία των λέξεων που δεν ξέρουν. Τους επισημαίνει ότι πρέπει να προσέξουν τον χρόνο των ρημάτων που γράφουν (παρελθόν - παρόν - μέλλον), και να κάνουν ξεχωριστή παράγραφο, όταν αλλάζει το νόημα αυτών που γράφουν. Να μην ξεχάσουν να γράψουν πότε συνέβη αυτό που γράφουν, πού συνέβη και να αναφέρουν τα γεγονότα με τη χρονική σειρά που έγιναν. Να γράψουν τις εντυπώσεις και τα συναισθήματα που ένιωσαν. Φυσικά, ο εκπαιδευτικός είναι κοντά τους, για να τους βοηθάει και να τους εμπνυχώνει σε ό,τι

χρειάζονται. Ελέγχει τα κείμενα των μαθητών που τελειώνουν, κάνοντας τις απαραίτητες διορθώσεις σε ορθογραφία και σύνταξη, και καλεί τους μαθητές να τις ενσωματώσουν στο κείμενό τους.

Στο τέλος, ο εκπαιδευτικός ρωτάει τους μαθητές: «Γιατί επιλέξατε να γράψετε για το συγκεκριμένο γεγονός; Γιατί ήταν τόσο σημαντικό και σας έμεινε στη μνήμη;». Ενθαρρύνει όλους τους μαθητές να πάρουν τον λόγο και να πει ο κάθε ένας με ποια κριτήρια επέλεξε να γράψει για το συγκεκριμένο γεγονός.

5η - 6η διδακτικές ώρες (Εργασία σε ομάδες)

Όλοι οι μαθητές μεταβαίνουν στο εργαστήριο πληροφορικής, όπου δουλεύοντας σε ομάδες των δύο ατόμων ανοίγουν, ακολουθώντας τις οδηγίες του εκπαιδευτικού, τον κειμενογράφο και σε ένα νέο έγγραφο αρχίζουν να γράφουν ο κάθε μαθητής το κείμενο με την ανάμνησή του. Συνεργάζονται στενά τα μέλη της κάθε ομάδας. Γράφει πρώτα ο πρώτος μαθητής της ομάδας, ενώ ο δεύτερος παρατηρεί, επισημαίνει λάθη και βοηθάει τον συμμαθητή του και στη συνέχεια οι ρόλοι αντιστρέφονται. Βέβαια, ο εκπαιδευτικός βρίσκεται δίπλα στις ομάδες και βοηθάει όπου χρειάζεται. Όταν τελειώσουν το κείμενο, ο εκπαιδευτικός τους καθοδηγεί να το αποθηκεύσουν στον φάκελο που έχει ήδη δημιουργήσει στους υπολογιστές τους, δίνοντας ο κάθε μαθητής στο αρχείο το όνομά του.

7η διδακτική ώρα (Εργασία σε ομάδες)

Στο εργαστήριο πληροφορικής οι μαθητές εργάζονται χωρισμένοι σε ομάδες των 2-3 ατόμων για τη δημιουργία της ζωγραφιάς τους. Ο εκπαιδευτικός τους καθοδηγεί να ανοίξουν το πρόγραμμα Ζωγραφική των Windows. Η κάθε ομάδα συμφωνεί για τη ζωγραφιά που θα κάνει και αρχίζει να την υλοποιεί. Όλα τα μέλη της ομάδας συμμετέχουν και βάζουν την πινελιά τους στη ζωγραφιά τους. Όταν τελειώσουν όλες οι ομάδες, ο εκπαιδευτικός τους ζητάει να σκεφτούν και να επιλέξουν ομαδικά, η κάθε ομάδα, τον τίτλο που θα δώσουν στη ζωγραφιά τους και τους καλεί να τον

γράφουν. Στη συνέχεια, με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού, αποθηκεύουν τη ζωγραφιά στον φάκελό τους.

8η διδακτική ώρα (Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια)

Οι μαθητές σε ομάδες των 4-5 ατόμων, έχοντας φωτογραφική μηχανή, «παίζουν» τους φωτογράφους, επιλέγουν και φωτογραφίζουν αγαπημένες γωνιές της τάξης τους και χώρους του σχολείου. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός «κατεβάζει» και αποθηκεύει τις φωτογραφίες στον υπολογιστή της τάξης και τις προβάλλει στον προτζέκτορα. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει τις φωτογραφίες που έβγαλε και εξηγεί γιατί έκανε τη συγκεκριμένη επιλογή. Ο εκπαιδευτικός ζητάει από κάθε ομάδα να αναφέρει και να εξηγήσει με ποια κριτήρια επέλεξε να φωτογραφίσει τους συγκεκριμένους χώρους, γιατί τους θεώρησε σημαντικούς. Στο τέλος, επιλέγονται με σύμφωνη γνώμη όλων των μαθητών οι φωτογραφίες που θα μπουν στο βιβλίο.

Ο εκπαιδευτικός τους προτείνει να φέρουν και άλλες φωτογραφίες, αν έχουν, από διάφορες εκδηλώσεις του σχολείου, γιορτές, επισκέψεις, εκδρομές, που θα ήθελαν να βάλουν στο βιβλίο τους. Τους λέει, επίσης, ότι θα μπορούσαν να επιλέξουν και να βάλουν και τραγούδια.

9η - 10η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια - εργασία σε ομάδες)

Ο εκπαιδευτικός, αφού μαζέψει όλο το υλικό που θα φέρουν οι μαθητές καθώς και τα κείμενα των αναμνήσεων που έχουν ήδη γράψει, τα τοποθετεί σε έναν φάκελο στον υπολογιστή της τάξης. Έχει ήδη φροντίσει τα αρχεία ήχου να είναι σε μορφή mp3, να εγκαταστήσει το πρόγραμμα δημιουργίας Flip Book Maker και να μετατρέψει όλα τα αρχεία κειμένων σε μορφή εικόνας, για να τα εισαγάγουν στο πρόγραμμα οι μαθητές. Στη συνέχεια, στον βιντεοπροβολέα της τάξης παρουσιάζει τη λειτουργία του προγράμματος στους μαθητές, τους δείχνει πώς θα εισαγάγουν τις εικόνες, τα τραγούδια και πώς θα επιλέξουν τις μορφοποιήσεις που θα ήθελαν για το βιβλίο τους.

Καλεί τους μαθητές κατά ομάδες να εισαγάγουν τα κείμενα με τις αναμνήσεις, τις ζωγραφιές τους, την εικόνα του συννεφολέξου των συναισθημάτων τους, τις φωτογραφίες που έβγαλαν μόνοι τους, τις φωτογραφίες από σχολικές εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια όλης της χρονιάς, τραγούδια ή μουσικά κομμάτια που επέλεξαν, να κάνουν τη μορφοποίηση και να αποθηκεύσουν το βιβλίο τους. Όταν δουλεύει στον υπολογιστή της τάξης μία ομάδα, οι υπόλοιπες παρακολουθούν από τον βιντεοπροβολέα και παρεμβαίνουν, για να πουν τη γνώμη τους ή κάποια διαφωνία που τυχόν έχουν. Ο εκπαιδευτικός είναι παρών, συντονίζει και διευκολύνει τη συζήτηση και τις επιλογές των μαθητών και τους προσφέρει τη βοήθειά του, όταν τη χρειάζονται.

Στο τέλος, η δημιουργία του βιβλίου των αναμνήσεων, που είναι αποτέλεσμα συνεργασίας και συλλογικής προσπάθειας όλης της τάξης, παρουσιάζεται ολοκληρωμένη στην ολομέλεια της τάξης. Οι μαθητές καλούνται από τον εκπαιδευτικό να πάρουν τον λόγο και να πουν: πώς τους φάνηκε η διαδικασία, αν τους άρεσε, πώς τους φάνηκε το βιβλίο που έφτιαξαν, αν θα ήθελαν να αλλάξουν κάτι σε αυτό (επιλογή χρωμάτων, φόντου, γραμμμάτων). Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού γίνεται ανάρτηση του «βιβλίου των αναμνήσεων της Α΄ τάξης» στην ιστοσελίδα του σχολείου.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το διδακτικό σενάριο δε συνοδεύεται από φύλλα εργασίας. Για την εφαρμογή του προτείνεται να δίνονται προφορικά οι οδηγίες στους μικρούς μαθητές με συνεχή καθοδήγηση και βοήθεια από τον εκπαιδευτικό. Παρατίθενται οδηγίες σε όλα τα στάδια του διδακτικού σεναρίου, οι οποίες θα βοηθήσουν τον εκπαιδευτικό στην υλοποίησή του.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το βιβλίο των αναμνήσεων που θα δημιουργήσουν οι μαθητές θα μπορούσε να παρουσιαστεί στους μαθητές των άλλων τάξεων του σχολείου ή σε εκδήλωση του σχολείου κατά την τελετή λήξης του διδακτικού έτους. Επίσης, θα μπορούσε να αντιγραφεί σε cd και να μοιραστεί σε όλους τους μαθητές της τάξης.

Με τη συνεργασία των μαθητών όλων των τάξεων θα μπορούσε να δημιουργηθεί το βιβλίο των αναμνήσεων όλου του σχολείου κατά το συγκεκριμένο σχολικό έτος, που θα περιλαμβάνει τις σχολικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις του σχολείου.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η χρονική διάρκεια του σεναρίου είναι ενδεικτική. Ο υπεύθυνος εκπαιδευτικός, που γνωρίζει καλύτερα τις δυνατότητες των μικρών μαθητών του, έχει τη δυνατότητα να τροποποιήσει το σενάριο ανάλογα με τις απαιτήσεις της τάξης του, να προσθέσει ή να αφαιρέσει δραστηριότητες και να χρησιμοποιήσει διαφορετικά λογισμικά για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του σεναρίου.

Το θέμα του διδακτικού σεναρίου επιλέχτηκε με κριτήριο να επεκτείνει τις δραστηριότητες των σχολικών εγχειριδίων, να κρατήσει το ενδιαφέρον των μαθητών σε όλη τη διάρκειά του εμπλέκοντάς τους σε ενεργητικές και βιωματικές δραστηριότητες επιλέγοντας τρόπους προσέγγισης προσιτούς για την ηλικία τους. Οι μαθητές, καθώς έχουν μικρή ευχέρεια στη χρήση του υπολογιστή, χρειάζονται τη συνεχή παρακολούθηση και βοήθεια από τον εκπαιδευτικό.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Graves, D. 1994. *A fresh look at writing*. Portsmouth, NH: Neiman.

Hain, L., Adler, A. 1958. *What life should mean to you..* New York: Capricorn Books.

Holmes, J. 2001. *The search for the secure base: Attachment theory and psychotherapy*. East Sussex: Brunner-Routledge.

Ανδρουτσοπούλου, Α. 2010. Πρόσκληση σε τσάι: παιδικές αναμνήσεις, οικογένεια και συναισθηματικοί δεσμοί. *Working Paper Series*, 29.

Λοΐζου Μ. 2008. Επικοινωνία - Διαπροσωπικές σχέσεις. Στο *Συμβουλευτική γονέων*. Αθήνα: ΙΔΕΚΕ, ΥΠΕΠΘ, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων, 52-81.

Σπαντιδάκης, Ι. 1998. *Ιδεοκατασκευές*. Εκδόσεις Inte-learn.

Χατζησαβίδης, Σ., Αλεξίου, Μ. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα. Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της γλώσσας και λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: στο πλαίσιο του τυπικού γραμματισμού, για διαθεματικές διδακτικές πρακτικές, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.